

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
ДМШ №1 ім. П. Майбороди

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ДМШ№1
ім. П. Майбороди

Протокол №1
від 05 вересня 2022р.

_____Є.Дудник
наказ № 26/1- Д
від 05 вересня 2022р.

**Освітня програма з музичного мистецтва
Полтавська дитяча музична школа №1 імені П.
Майбороди
Полтавської міської ради
початкового (елементарного) підрівня ,
складена на основі типової навчальної програми
«Музичний інструмент баян»**

Полтава
2022

ВСТУП

Навчальна програма з навчальної дисципліни «Музичний інструмент баян» містить загальний нормативний зміст, обсяг та результати навчання учнів початкової мистецької освіти елементарного підрівня музичного мистецького спрямування.

Навчальна програма встановлює мету, завдання навчальної дисципліни відповідно до ключових компетентностей, рекомендовані форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, методи навчання, форми і засоби поточного та підсумкового контролю, рекомендації щодо його проведення, а також критерії оцінювання рівня досягнень результатів навчання.

Опанування нормативного змісту типової навчальної програми дає можливість здобувачам освіти набути визначених типовою освітньою програмою з музичного мистецтва (інструментальний клас: баян) компетентностей у своєму повсякденному житті, а також продовжити навчання на наступному підрівні початкової мистецької освіти за фахом або спорідненим видом мистецтва.

Типова навчальна програма орієнтована на здобуття початкової музичної освіти елементарного підрівня здобувачами освіти (учнями) у мистецьких школах (музичних школах, музичних відділеннях шкіл мистецтв), а також може бути використана іншими суб'єктами освітньої діяльності, які реалізують програми позашкільної освіти за мистецьким напрямом.

Нормативний зміст типової навчальної програми розрахований на дітей, які розпочинають навчання в 6-7 років (перший клас початкової загальноосвітньої школи), а також може бути реалізований у навчанні осіб старшого віку, які не мають початкових компетентностей, формування яких передбачено цією типовою навчальною програмою. У разі навчання осіб, старших за 6-7 років, кількість років навчання для опанування змісту типової

навчальної програми може скорочуватись з урахуванням психофізичного розвитку учня/учениці, його/її можливостей, темпу опанування ним/нею нормативного змісту для досягнення результатів навчання, передбачених для четвертого року здобуття освіти на елементарному підрівні. У цьому випадку вивчення теоретичної бази та оволодіння практичними навичками ущільнюється в часі.

Нормативний зміст типової навчальної програми базується на традиціях та досвіді світових шкіл і української школи гри на баяні – київської, львівської, харківської, одеської; враховує сучасні потреби особистості у творчому самовираженні, формуванні образного мислення та емоційно-естетичного досвіду, розвитку особистісного мистецького сприйняття дійсності, заохочення до самостійної музичної діяльності.

Типова навчальна програма є основою для розроблення викладачем *робочої навчальної програми* з навчальної дисципліни **«Музичний інструмент баян»**, в якій конкретизується: тематика, послідовність викладу навчального

матеріалу, комплекс художньо-педагогічних методів, підходів та інструментів, заходи поточного контролю та обсяг годин на опанування учнями змісту кожного навчального року відповідно до їх здібностей і можливостей.

Мета та завдання навчальної програми:

Мета нормативного змісту типової навчальної програми полягає в залученні учня/учениці до музичної культури, прищепленні інтересу і любові до музики; ранньому виявленні та розвитку індивідуальних здібностей; формуванні відповідних знань, умінь, навичок, розуміння, ціннісних орієнтацій у сфері музичного мистецтва та мистецтва загалом; розкритті емоційності та музикальності під час відтворення музичних творів із застосуванням необхідних засобів музичної виразності; вихованні потреби у власній інтерпретації виконуваних творів; виробленні мотивації до

самостійного навчання шляхом залучення до пошуку, прослуховування, вивчення та виконання творів музичного мистецтва для гри на баяні.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Освітній процес у межах типової навчальної програми здійснюється у формі навчальних занять, заходів поточного контролю (концертів, технічних заліків) та підсумкового контролю (контрольних заходів: академічних концертів, іспитів). Основною формою занять з навчальної дисципліни **«Музичний інструмент баян»** є *індивідуальний урок*. У процесі ведення занять практикується індивідуальний підхід до учнів, враховуються вікові психологічні особливості учнів, індивідуальний темп засвоєння ними навчального матеріалу.

Оцінювання на завершальному етапі передбачає співставлення досягнень учня/учениці з конкретними результатами навчання відповідно до компетентностей, визначених типовою навчальною програмою на кінець 4 року навчання. Виступ учнів оцінює комісія з викладачів фаху та адміністрації закладу мистецької освіти. Під час оцінювання виступу учня/учениці на підсумковому контрольному заході (іспиті) необхідно враховувати такі змістові компоненти:

Вимоги до матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу

Для результативного проведення занять з навчальної дисципліни **«Музичний інструмент баян»** відповідні приміщення (класи) мають бути забезпечені необхідним набором *обов'язкових* матеріально-технічних засобів – музичними інструментами: баянами (для учнів, що відповідають їх психофізичним даним і віку, та для викладача), стільцями; столом; шафою; пюпітром для нот; точковим освітленням; метрономом з тюнером; стендом для наочних посібників; наочними матеріалами, літературою з фаху та методичними зразками.

Нормативний зміст, обсяг навчальної дисципліни та результати навчання
Перший рік навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Результатив навчання
<p>Навчальний модуль 1.</p> <p>Формування правильної посадки учнів та постановки інструменту</p>	<p>Ознайомлення із інструментом. Історія виникнення баяна.</p> <p>Будова інструмента.</p> <p>Підготовчі вправи без інструмента: звільнення м'язів, пристосування до інструмента</p> <p>Формування правильної посадки учнів та постановки інструмента.</p> <p>Ознайомлення з принципами побудови лівої та правої клавіатур.</p> <p>Організація правильної постановки правої і лівої рук.</p> <p>Ведення міху, формування первинних ігрових рухів правою рукою.</p> <p>Формування звуковисотних уявлень.</p> <p>Ознайомлення з графічним позначенням нот і тривалостей.</p> <p>Ознайомлення з поняттями «такт», «тактова риска», «метр», «ритм», різними ритмічними фігурами, «лад».</p>	<p>Знає будову інструмента та його складові.</p> <p>Володіє правильною посадкою, постановкою інструмента й прийомами введення міху.</p> <p>Тримає інструмент згідно з вказівками викладача.</p> <p>Розуміє співставлення ведення міху з одночасним натиском на клавіатуру (мануал).</p> <p>Повторює окремі елементи постановки виконавського апарату, ведення міху тощо (згідно з вимогами викладача).</p> <p>Демонструє правильну посадку за інструментом, має елементарні поняття про аплікатуру та елементи її використання.</p> <p>Розуміє значення міху та його вплив на відтворення певного звуку чи мелодії на правій клавіатурі інструмента.</p> <p>Повторює за викладачем простий ритм.</p> <p>Демонструє знання графічного позначення нот і тривалостей. Знає поняття такт», «тактова риска», «метр», «ритм», «лад».</p> <p>Відрізняє на слух мажорний і мінорний лади.</p> <p>Вміє словесно сформулювати оцінку якості звуків, відтворених на інструменті.</p>

<p>Навчальний модуль 2. Застосування нотної грамоти. Читання нот з листа.</p>	<p>Читання нот з листа. Відтворення нотного запису, формування взаємозв'язку між звуком та його графічним зображенням. Продовження роботи над правильною та вільною постановкою виконавського апарату.</p>	<p>Відтворює елементарні звукові послідовності на правій клавіатурі. Фіксує початок і кінець музичного тексту. Демонструє ігрові навички на інструменті у поєднанні з точним веденням та зміною міху та координацією синхронності виконавського апарату.</p>
	<p>Продовження роботи над формуванням ігрових рухів, координацією та синхронізацією рухів рук та міху. Розвиток навичок гри на лівій клавіатурі з готовими акордами (басовий ключ) та/або на виборній клавіатурі. Розвиток слухової уваги, слухового контролю, музичної пам'яті. Накопичення музично-слухових уявлень. Формування уявлення про можливості сили звуку; використання під час гри динамічної шкали (<i>p, f</i>). Ознайомлення з правилами концертного виступу; участь у перших концертах (концерти класу, школи тощо).</p>	<p>Розуміє значення лівої клавіатури та гри на ній для синхронного цілісного відтворення мелодії з готовим акомпанементом (бас та акорди) або проведення мелодії на виборній клавіатурі. Вміє описати враження після прослуховування творів різних жанрів та характерів. Висловлює бажання підібрати на слух знайому мелодію. Усвідомлює важливість регулярних домашніх занять. Виконує на концерті 1 (один) твір напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 3. Організація основних аплікатурних навичок. Опанування елементарних штрихів <i>non legato, staccato</i></p>	<p>Основи тактильної орієнтації на правій і лівій клавіатурах. Ознайомлення з елементарними аплікатурними формулами правої та лівої руки. Основи аплікатурних принципів та ведення міху. Значення традиційних аплікатурних позицій для правої клавіатури інструмента.</p>	<p>Розуміє принцип орієнтації на дотик на правій та лівій клавіатурах. Вміє поєднувати бас та акорд у лівій (готовій) клавіатурі. Синхронізує гру басу та акорду в лівій клавіатурі з тим чи іншим звуком у правій клавіатурі. Розуміє та застосовує елементарні аплікатурні принципи. Вміє під час гри розподіляти увагу на аплікатуру (на правій і лівій клавіатурах інструмента) та ведення міху.</p>

	<p>Ознайомлення із штрихами <i>non legato, staccato</i></p> <p>Формування відчуття ансамблевого виконавства (спільно з викладачем).</p> <p>Другий концертний виступ.</p>	<p>Розрізняє штрихи <i>non legato, staccato</i> та вміє їх відтворити на інструменті.</p> <p>Демонструє початкові навички гри в ансамблі (з викладачем).</p> <p>Намагається відтворити на інструменті почуті звуки.</p> <p>Вміє чітко визначати послідовність виконання завдань та концентрувати увагу на них.</p> <p>Виконує на концерті 1 (один) твір напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 4. Виконання творчих завдань. Вивчення штриха <i>legato</i>. Продовження опанування елементарних штрихів <i>non legato, staccato</i></p>	<p>Вивчення штриха <i>legato</i>. Продовження роботи над виконанням штрихів <i>non legato, staccato</i>. Графічне позначення штрихів.</p> <p>Первинні уявлення про лад, тональність, хроматизм.</p> <p>Хроматична гама попівтонах.</p> <p>Ознайомлення із знаками альтерації.</p> <p>Мажорні гами на правій клавіатурі До-мажор, Соль-мажор.</p> <p>Формування вміння розрізняти пісенні, танцювальні та маршеві твори, темпи (швидко, повільно).</p> <p>Вивчення творів напам'ять.</p> <p>Підготовка до комплексного контрольного заходу (академічного концерту).</p>	<p>Знає графічне позначення штрихів та вміє їх відтворити на інструменті.</p> <p>Читає з листа нескладні п'єси та розрізняє в нотному тексті позначення штрихів.</p> <p>Вміє на правій клавіатурі відтворити хроматичну послідовність гамоподібного руху, мажорні гами До-мажор, Соль-мажор.</p> <p>Вміє відчувати настрій твору (весело, сумно), а також ознаки пісні, маршу, танцю.</p> <p>Відпрацьовує поставлені викладачем завдання шляхом багаторазових повторень.</p> <p>Виконує на комплексному контрольному заході (академічному концерті) програму з 2-х різнохарактерних п'єс напам'ять.</p>

Другий рік навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Результати навчання
<p>Навчальний модуль 1. Розвиток звуковисотної, ритмічної та тембрової уяви. Формування аплікатурних принципів. Етапи опанування музичного твору.</p>	<p>Закріплення навичок посадки за інструментом та постановки виконавського апарату.</p> <p>Поняття «пауза».</p> <p>Поняття про арпеджіо та акорди/тризвуки.</p> <p>Відпрацювання навичок гри хроматичної гами та гам До-мажор, Соль-мажор правою рукою на дві октави.</p> <p>Використання вправ на відпрацювання аплікатурних принципів</p> <p>Робота над звукоутворенням та звуковеденням.</p> <p>Виконання елементарних інструктивних п'єс.</p> <p>Робота над фразуванням.</p> <p>Формування художньо-образного мислення.</p>	<p>Контролює стан м'язів, посадку за інструментом та положення рук.</p> <p>Знає та розрізняє поняття «пауза».</p> <p>Грає хроматичну гаму та гами До-мажор, Соль-мажор правою рукою на дві октави із точною зміною міху.</p> <p>Знає поняття «арпеджіо» і «акорди» (тризвуки) у них.</p> <p>Розуміє значення вправ для відпрацювання аплікатурних принципів та звуковедення.</p> <p>Читає з листа елементарний нотний текст окремо правою та лівою рукою.</p> <p>Розуміє необхідність розподілу уваги між нотним текстом, аплікатурою, веденням та зміною міху.</p> <p>Розуміє різницю в характері запропонованих музичних творів.</p>
<p>Навчальний модуль 2. Розвиток звуковисотної, ритмічної та тембрової уяви. Розвиток музичного слуху.</p>	<p>Формування цілісного сприйняття обох мануалів та вільної орієнтації на них.</p> <p>Продовження опанування техніки гри на лівій клавіатурі інструменту (на розсуд викладача – на виборній клавіатурі).</p> <p>Розуміння динамічної шкали та її практичне використання.</p> <p>Продовження формування практичних навиків гри штрихів <i>legato</i>, <i>non legato</i>, <i>staccato</i> та координація рухів під час гри обомаруками.</p> <p>Робота над технічним та легким інструктивним</p>	<p>Розуміє принципи орієнтації на лівій та правій клавіатурах під час виконання елементарних гамоподібних чи інших технічних зворотів.</p> <p>Визначає динамічну шкалу твору та застосовує її під час гри.</p> <p>Відпрацьовує техніку гри різними штрихами.</p> <p>Володіє знаннями про розміщення нот на нотному стані в межах двох октав та розташування відповідних їм звуків на інструменті.</p> <p>Виконує на академічному концерті</p>

	матеріалом. Концертний виступ.	2 твори напам'ять.
<p>Навчальний модуль 3. Значення слухових уявлень. Формування основних прийомів гри на баяні.</p>	<p>Опанування гри гами, арпеджіо, акордів правою рукою. Ознайомлення з гамою Фа-мажор на правій клавіатурі. Ознайомлення з аплікатурними особливостями гри гами До-мажор лівою рукою. Визначення напрямку руху звука за висотою та динамікою. Формування звуковисотної пам'яті. Подальше опанування аплікатурно-технічних принципів гри на правій клавіатурі. Робота над веденням міху. Вправи для готової та/або виборної систем лівої клавіатури. Вправи для гри обома руками разом. Опанування етюдів на різні види техніки. Гра в ансамблі з викладачем. Опрацювання простих оригінальних п'єс та народних пісень і танців. Формування вміння висловлювати власне ставлення до почутих музичних творів. Концертний виступ.</p>	<p>Виконує гами, арпеджіо, акорди в До-мажор, Соль-мажор правою рукою. Грає гаму Фа-мажор правою рукою. Виконує гаму До-мажор на готовій системі лівої клавіатури. Вміє контролювати на слух напрямок руху звука за висотою та динамікою. Вміє застосовувати вказану аплікатуру та відтворювати штрихові позначення. Контролює ведення та зміну міху під час гри різними штрихами. Демонструє відповідний технічний рівень гри лівою рукою (готова або/та виборна системи) на основі різноманітних вправ. Володіє навичками гри в ансамблі з викладачем. Здатний до опрацювання простих п'єс як на уроці, так і під час виконання домашніх завдань. Вміє проспівати вивчені гами, а потім виконати їх на інструменті. Вміє слухати, активно уявляти та правильно відтворювати на інструменті почуте. Виступає на концерті з вивченим твором напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 4. Значення музичної грамоти у формуванні основ гри на баяні. Розвиток навичок читання з листа та підбору на слух.</p>	<p>Поняття «інтервал». Повторення ключових знаків та знаків альтерації. Розширення термінологічної бази (<i>andante, moderato, ritenuto, diminuendo, crescendo</i>). Опанування динамічних відтінків та їх застосування</p>	<p>Володіє знаннями запису нот у скрипковому та басовому ключах. Знає та розрізняє поняття «інтервал» та вивчені музичні терміни. Розрізняє динамічні відтінки, розуміє їх використання під час гри на інструменті. Вдосконалює гру різними штрихами обома руками на основі гам, вправ та репертуару. Розуміє важливість розширення</p>

	<p>в практичній роботі. Відпрацювання різних видів штрихів, технічного матеріалу. Розширення репертуару. Робота в ансамблі з викладачем. Підбір на слух та читання з листа. Комплексний контрольний захід (академічний концерт).</p>	<p>репертуару. Грає в ансамблі з викладачем. Підбирає на слух прості народні пісні та читає нотний текст з листа. Виконує на комплексному контрольному заході (академічному концерті) 2 різнохарактерні п'єси напам'ять.</p>
--	--	---

Третій рік навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Результати навчання
<p>Навчальний модуль 1. Контроль виконавського апарату. Штрихи. Твори великої форми</p>	<p>Подальша корекція посадки за інструментом та формування виконавського апарату. Координація лівої та правої рук під час гри різними штрихами. Принципи застосування аплікатури для гри довгого арпеджіо в мажорі правою рукою. Відпрацювання гри різними штрихами на основі вправ. Ознайомлення з принципами побудови та структури музичного твору (музична форма твору). Продовження роботи над формуванням художньо-образного мислення.</p>	<p>Демонструє правильну посадку та постановку виконавського апарату. Координує рухи лівої та правої рук під час гри різними штрихами. Застосовує відповідну аплікатуру для виконання довгого арпеджіо в мажорі. Демонструє вправність гри різними штрихами на вправах різного типу. Розуміє поняття музичної форми твору. Підбирає на слух на інструменті нескладні знайомі мелодії. Виконує різні за характером музичні твори, застосовує вивчені ігрові прийоми. Розуміє емоційне наповнення виконуваних творів. Усвідомлює важливість щоденної наполегливої праці.</p>

<p>Навчальний модуль 2. Удосконалення координації рухів, штрихової техніки, технічної вправності.</p>	<p>Формування уявно-слухової моделі якісного звука. Самоконтроль виконавського апарату. Продовження роботи зі структурними компонентами музичного твору, мотив, фраза, речення тощо). Комплекс вправ та етюдів на удосконалення техніки гри різними штрихами правою рукою. Продовження збагачення репертуару різноплановими п'єсами. Ансамблева гра з викладачем Концертний виступ.</p>	<p>Володіє засобами контролю якості звука. Здійснює постійний самоконтроль виконавського апарату. Розуміє принципи будови музичного твору. Грає вправи, гами штрихами <i>non legato, legato, staccato</i>. Читає з листа прості п'єси, удосконалює гру в ансамблі. Виконує на концерті 2 твори напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 3. Удосконалення технічної майстерності. Приєм гри <i>тремоло</i> міхом та <i>glissando</i></p>	<p>Позиційна аплікатура (для 3-х та/або 5-ти рядних баянів). Відпрацювання прийому гри <i>тремоло</i> міхом та його різновидів. Опанування прийому гри <i>glissando</i>. Різновиди арпеджіо та акордів у мажорних гамах обома руками (закріплення). Відпрацювання незалежності та скоординованості рухів обох рук. Концертний виступ.</p>	<p>Застосовує позиційну аплікатуру. Виконує вправи для опанування <i>тремоло</i> міхом та прийому <i>glissando</i>. Володіє грою гам, арпеджіо та акордів у тональностях До-мажор, Соль-мажор окремо правою та двома руками разом. Контролює свій виконавський апарат під час виконання домашніх завдань. Виконує на концерті 1-2 твори напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 4. Продовження роботи над звуковидобуванням та веденням міху.</p>	<p>Гра мажорних одноголосних гам, арпеджіо та акордів у тональностях До-мажор, Соль-мажор</p>	<p>Контролює якість звуковидобування та ведення міху на інструменті під час виконання завдань. Виконує мажорні одноголосні</p>

<p>Вдосконалення вивчених технічних та штрихових прийомів, розширення динамічних контрастів.</p>	<p>двома руками, різними штрихами на 2-3 октави. Ознайомлення з тональністю фа-мажор.</p> <p>Вправи та етюди на різні види техніки та штрихів.</p> <p>Робота над розширенням динамічної палітри (<i>p, mp, mf, f</i>). Поняття контрастної динаміки.</p> <p>Практика різноманітних творчих форм музикування.</p> <p>Контрольний захід (академічний концерт).</p>	<p>гами, арпеджіо і акорди у тональностях До-мажор, Соль-мажор обома руками різними штрихами.</p> <p>Впевнено застосовує технічні, штрихові прийоми та динамічні градації у вправах та етюдах.</p> <p>Вміє розподіляти час та визначати послідовність дій виконуючи домашні завдання.</p> <p>Знає конкретні засоби подолання технічних труднощів.</p> <p>Читає з листа та підбирає на слух.</p> <p>Виконує на контрольному заході (академічному концерті) 2 твори напам'ять</p>
--	--	---

Очікувані результати третього року навчання:

Учень розуміє принципи застосування позиційної аплікатури та ведення міху; розуміє важливість незалежного та скоординованого руху обох рук; розуміє яким чином контролювати якість звуку під час гри різними штрихами; виконує одноголосні мажорні гами, арпеджіо та акорди у тональностях До-мажор, Соль-мажор двома руками різними штрихами на 2-3 октави; виконує вправи та етюди на різні види техніки; розуміє необхідність обов'язкового вивчення гам, вправ та етюдів; знає, що таке *тремоло* міхом і *glissando* та прийоми їх виконання; має первинні уявлення про будову музичного твору; демонструє виконання інструктивних п'єс; демонструє знання основних музичних термінів; демонструє навички гри в ансамблі; вміє підібрати на слух нескладні відомі мелодії, читає з листа прості невідомі п'єси; визначає на слух характер прослуханого твору та вміє описати свої враження; контролює виконавський апарат під час виконання домашніх завдань; виконує різні за характером музичні твори.

Четвертий рік навчання

Навчальні модулі	Зміст навчання	Результати навчання
<p>Навчальний модуль 1. Вдосконалення вивчених технічних прийомів. Подвійні ноти. Ускладнення творчих завдань.</p>	<p>Закріплення та розширення термінологічної бази (<i>andante, moderato, allegro, ritenuto, accelerando, diminuendo, crescendo</i>).</p> <p>Гра гами Фа-мажор. Мажорні гами До-мажор, Соль-мажор різними штрихами у різних темпових співвідношеннях, арпеджіота акорди.</p> <p>Фразування та змістовні наголоси.</p> <p>Формування розуміння засобів музичної виразності необхідних для відтворення музичного матеріалу різного характеру.</p> <p>Ознайомлення з поняттям «поліфонія».</p> <p>Опанування елементів гри поліфонії на інструменті. Формування певних артистичних навичок, сконцентрованості, виконавської волі.</p>	<p>Знає та застосовує вивчені динамічні відтінки під час гри на інструменті.</p> <p>Грає гаму Фа-мажор. Грає гами, різновиди арпеджіо й акордів у тональностях До-мажор, Соль-мажор різними штрихами у різних темпах.</p> <p>Самостійно опрацьовує гами, вправи та етюди, вслухаючись у власну гру, слідкуючи за веденням міхута якістю звуковидобування.</p> <p>Використовує засоби музичної виразності під час виконання творів різного жанру та характеру.</p> <p>Знає поняття «поліфонія» та розуміє його значення. Виконує твори з елементами поліфонії на інструменті.</p> <p>Читає нотний текст з листа.</p> <p>Демонструє художні можливості інструменту виконавську техніку.</p>
<p>Навчальний модуль 2.</p> <p>Робота над технічним розвитком формуванням художньо-образного мислення.</p>	<p>Гра гами Фа-мажор різними штрихами, арпеджіо та акорди.</p> <p>Ознайомлення із тональністю ля-мінор (гармонічний вид) правою рукою.</p> <p>Вправи та етюди на різні види техніки.</p> <p>Удосконалення вміння застосовувати різноманітні штрихів та динамічних відтінків під час виконання творів різного характеру та жанру.</p> <p>Систематична робота над фразуванням та інтонаційною виразністю.</p>	<p>Виконує гаму Фа-мажор різними штрихами, арпеджіо та акорди.</p> <p>Грає вправи та етюди на різні види штрихів, динамічних відтінків, контролюючи зміну міху та вірність аплікатури.</p> <p>Виконує музичний матеріал по нотах, так і напам'ять.</p> <p>Слідкує за веденням міху у поліфонічних мотивах. Запам'ятовує нескладні мелодії і відтворює їх на інструменті.</p> <p>Розуміє принцип відпрацювання складних місць в сповільненому темпі.</p>

	<p>Навички роботи над п'єсами з елементами поліфонії. Технічний залік.</p> <p>Концертний виступ.</p>	<p>На технічному заліку виконує гаму та 1 етюднапам'ять.</p> <p>Виконує на концерті 2 твори напам'ять.</p>
<p>Навчальний модуль 3.</p> <p>Накопичення виконавських навичок, удосконалення слухо-моторної координації.</p>	<p>Гра гами ля-мінор (гармонічний вид) різними штрихами. Вправи та етюди на різні види техніки.</p> <p>Творчий розвиток учня (підбір на слух, читання з листа).</p> <p>Концертний виступ.</p>	<p>Грає гаму ля-мінор різними штрихами.</p> <p>Вміє використовувати на практиці здобуті знання, вміння та навички щодо виконання творів з елементами поліфонії, народного мелосу, п'єс сучасних авторів, перекладень.</p> <p>Виконує твори напам'ять</p>
<p>Навчальний модуль 4.</p> <p>Робота над розвитком виконавських навичок. Концертна практика.</p>	<p>Комплексне виконання мажорних гам До-мажор, Соль-мажор, Фа-мажор різними штрихами обома руками на 2-3 октави, різновиди арпеджіо та акордів.</p> <p>Виконання гами ля-мінор, (гармонічного виду) правою рукою різними штрихами, арпеджіо, акорди. Етюди та вправи на різні види техніки.</p> <p>Ознайомлення з мелізмами (форшлаг, мордент, трель). Виконання творів різних стилів та форм.</p> <p>Формування власного емоційного сприйняття музичних творів. Концертна практика в межах школи та/або регіону, області. Підсумковий контрольний захід (іспит).</p>	<p>Виконує мажорні гами, арпеджіо та акорди, вправи та етюди на різні види техніки. Виконує гаму ля-мінор, (гармонічного виду) правою рукою.</p> <p>Знає та розрізняє мелізми, їх позначення у тексті та способи їх виконання.</p> <p>Виконує музичні твори з власним відчуттям та емоційним забарвленням.</p> <p>Бере активну участь у концертному житті школи та/або регіону, області</p> <p>На підсумковому контрольному заході (іспиті) виконує: твір з елементами поліфонії або циклічний твір та дві різнохарактерні п'єси (віртуозна п'єса, обробка народної пісні/танцю, ансамблеве виконання тощо).</p>

Очікувані результати четвертого року навчання:

знає різновиди аплікатури; знає, що таке хроматизм, мелізми та засоби музичної виразності; розуміє, що звуковидобування на баяні залежить від ведення міху; виконує мажорні гами на 2-3 октави: мажорні – одноголосні (До-мажор, Соль-мажор, Фа-мажор); виконує гаму ля-мінор правою рукою різними штрихами; володіє навичками виконання п'єс з елементами поліфонії; читає з листа музичні твори; підбирає на слух відомі мелодії; запам'ятовує нескладні мелодії та ритмічні малюнки, а також відтворює їх на інструменті; виконує музичні твори з власним відчуттям та емоційним забарвленням; розуміє значення концертної практики для прояву власної виконавської підготовки; на підсумковому контрольному заході (іспиті) виконує: твір з елементами поліфонії або циклічний твір та дві різнохарактерні п'єси (віртуозна п'єса, обробка народної пісні /танцю, ансамблеве виконання тощо).